

Segon informe de la mesura de govern

**Mesures preventives de les
addiccions en adolescents i joves
2020-2023**

Consell Plenari del Districte de les Corts
4 d'octubre de 2022

B
BC
BN

ÍNDEX

1. ANTECEDENTS I MARC D'ACTUACIÓ	pàg. 2
2. SÍNTESI DEL PRIMER INFORME	pàg. 2
3. CONTINGUT DEL SEGON INFORME	pàg. 3
3.1. Retorn sobre la prioritització d'actuacions	
3.2. Desenvolupament d'altres actuacions efectuades	
4. PROPOSTA D'ACTUACIONS FUTURES	pàg. 11
5. GLOSSARI DE TERMES	pàg. 14

1. ANTECEDENTS I MARC D'ACTUACIÓ

La mesura de govern “Mesures preventives de les addiccions en adolescents i joves 2020-2023” va ser aprovada en el Consell Plenari del 16 de desembre del 2019.

Tal com vam manifestar en la presentació d'aquesta Mesura, el seu objectiu principal és incidir en la reducció de les addiccions de joves i adolescents del districte de les Corts. En la presentació ja es va manifestar que l'edat precoç en l'inici del consum d'alcohol i cànnabis, així com l'ús excessiu de visionat de pantalles de televisió, ordinador i tauletes aporten la necessitat de plantejar aquesta qüestió des d'un vessant preventiu i coordinat per tots els agents que actuen d'una manera o d'una altra amb el jovent.

En aquest segon informe es descriuen les accions efectuades per donar resposta a les prioritats recollides en el primer informe i les actuacions posteriors dutes a terme en el període entre març de 2021 i octubre de 2022.

2. SÍNTESI DEL PRIMER INFORME

El primer informe sobre les actuacions en relació amb la mesura de govern es va presentar en el Consell Plenari Municipal de les Corts del 4 de març de 2021.

En aquell primer informe es van recollir les actuacions dutes a terme per obtenir la informació que va permetre elaborar el diagnòstic i les línies d'actuació, així com la posterior planificació de les accions concretes que calia implementar establertes a la mateixa mesura de govern.

L'informe acabava amb la prioritització de les actuacions següents per portar a terme dins de la mesura de govern durant l'any 2021:

1. Introduir el tractament de la mesura d'addiccions a la Taula de Salut Mental de les Corts.
2. Presentar la mesura a les entitats juvenils.
3. Treballar conjuntament i de manera preferent amb les escoles del districte en el tractament de la problemàtica.

4. Proposar als centres educatius del districte la realització d'una conferència en *streaming* d'una persona experta.
5. Treballar amb les entitats i els equipaments juvenils la prevenció de conductes addictives i fer accions concretes.
6. Tractar les afectacions i els tractaments de serveis de salut mental per a joves i adolescents a conseqüència de l'epidèmia de la covid-19, en clau preventiva, des de la Taula de Salut Mental del districte.
7. Comunicar la mesura de govern a les entitats de comerç del districte.
8. Redissenyar i actualitzar la campanya "Jo controlo", que des de l'any 2012 s'ha dut a terme anualment de manera continuada.

S'hi incorpora un nou camp per desenvolupar i que arran del confinament guanya protagonisme en el camp de les noves realitats: activitat rap i pantalles.

3. CONTINGUT DEL SEGON INFORME

Pel que fa al contingut del segon informe, cal distingir entre les actuacions que s'han fet amb el retorn de les accions prioritzades prèviament i el desenvolupament d'actuacions noves, sorgides de les propostes de les persones representants d'entitats i equipaments i dels mateixos professionals.

3.1. Retorn sobre la prioritització d'actuacions

En relació amb les actuacions prioritzades per portar a terme dins de la mesura de govern durant l'any 2021, esmentades al final de l'apartat anterior, en primer terme es presenta el retorn sobre les accions concretes realitzades en cadascuna de les actuacions prioritzades:

1. **Introduir el tractament de la mesura d'addiccions a la Taula de Salut Mental de les Corts.** Tractar les afectacions i els tractaments de serveis de salut mental per a joves i adolescents a conseqüència de l'epidèmia de la covid-19, en clau preventiva, des de la Taula de Salut Mental del districte.

En el document “*L’estat de la situació en salut mental del districte de les Corts. Valoracions des de la Taula de Salut Mental*” de març del 2021, una de les situacions destacades en salut mental és “l’augment del consum de tòxics i pantalles en adolescents i joves”, fent referència a la mesura de govern del districte.

2. Presentar la Mesura a les entitats juvenils i treballar conjuntament amb l’equipament.

El 13 de maig es va fer la presentació d’aquesta Mesura a la Taula Jove de les Corts, formada per entitats juvenils, equipaments de joventut i adolescència i serveis públics que intervenen en aquest sector de població, amb l’objectiu de cercar la col·laboració i la participació de les entitats juvenils en la mesura de govern del Districte.

Concretament, els seus membres són:

Servei APC (A Partir del Carrer), Punt d’Informació Juvenil, Punt JIP (Jove, Informa't i Participa), Centre Obert, Biblioteca Montserrat Abelló, Biblioteca Miquel Llongueras, Konsulta'm, “Aquí t’escoltem”(ATE), Casal de Joves, Fundació Barça, UBAE, Espai Jovecardí, Plataforma d’entitats infantils i juvenils de les Corts, CAPSBE (CAP Salut les Corts), Àrea de prevenció (mesures alternatives), Serveis Socials, Cortsenques dissidents.

Les propostes respecte a possibles actuacions per desenvolupar van ser les següents:

- Arribar a les entitats de lleure infantil (esplais i agrupaments).
- Fer activitats durant la Setmana Jove organitzada per la Taula Jove.

3. Treballar conjuntament i de manera preferent amb les escoles del districte en el tractament d’aquesta problemàtica.

S’ha establert contacte amb les escoles del districte i s’ha començat a treballar amb l’Institut Pedralbes en l’edició d’una guia de recursos per a la prevenció de les addiccions adreçada a mestres i famílies en format virtual.

També s’ha considerat adequat plantejar als centres educatius del districte la proposta de fer una conferència en *streaming* per part d’una persona experta en la matèria.

4. Comunicar la mesura de govern a les entitats de comerç del districte.

Aquesta actuació té l'objectiu d'efectuar actuacions en l'àmbit del comerç dins les mesures preventives de les addiccions en joves i adolescents i promoure entre les botigues la venda responsable.

El maig del 2021 es va presentar la mesura de govern a la Taula de comerç. L'objectiu d'aquesta presentació va ser cercar la col·laboració i participació dels membres de la Taula de comerç del districte.

La proposta va ser la següent:

- Intervenció per part de Guàrdia Urbana i Mossos d'Esquadra en zones amb botellot. Intervenció en bars on es permet el consum d'alcohol a l'exterior dels establiments.

5. Replantejar la campanya "Jo controlo".

Aquesta campanya va néixer en el marc de la mesura de govern sobre "Prevenició del consum d'alcohol i drogues entre els joves i adolescents" de l'any 2012.

Aquesta proposta respon a la necessitat de replantejar la campanya "Jo controlo", incorporant-hi els nous elements introduïts en la mesura de govern que estem tractant, com són la prevenició de les addiccions al joc en línia, als videojocs, a les xarxes socials, etc.

Cal indicar també que els objectius i la metodologia de treball de la campanya "Jo controlo" s'han incorporat a les actuacions portades a terme en el marc de la Mesura actual.

6. Activitat rap i pantalles.

Amb la voluntat d'introduir la temàtica de les noves addiccions, es planteja fer una activitat sobre l'addicció a les pantalles.

3.2. Desenvolupament d'altres actuacions efectuades

Després de respondre a les prioritats marcades en el primer informe, presentem altres accions desenvolupades dins la Mesura.

Reunions organitzades des del Districte amb els següents agents del teixit associatiu i serveis del districte:

El mes d'abril del 2021 es van celebrar dues reunions amb:

- El Centre de Recursos Pedagògics (CRP) i l'Equip d'Assessorament Psicopedagògic de les Corts (EAP).
- Els equipaments juvenils i la Taula jove del districte.

En aquestes reunions es van explicar les actuacions prioritzades, les línies d'actuació i les actuacions establertes a partir de la fase de diagnòstic de la mesura de govern, i es va mostrar una bona predisposició a la col·laboració i la participació per tal de comptar amb la presència del món educatiu i juvenil en la realització de les activitats.

El maig del 2021 es va presentar la Mesura a la **Taula d'entitats organitzadores de la Festa Major de les Corts**. Aquestes van fer una valoració positiva de les intervencions a la festa major efectuades en virtut de l'anterior mesura de govern de prevenció del consum d'alcohol i drogues de joves i adolescents, desenvolupades els darrers anys amb el nom de la campanya "Jo controlo", particularment la Plataforma d'entitats juvenils. Una de les entitats va expressar que valoraven positivament haver participat en les accions formatives a entitats que s'han desenvolupat en edicions anteriors de la campanya "Jo controlo".

El desembre del 2021 es va presentar la mesura de govern al **Consell de Prevenció i Seguretat del Districte**. En aquest espai es va fer la presentació de la "Guia de dispensació responsable de begudes alcohòliques" que es va elaborar al final de la campanya 2019 de "Jo controlo" i la qual no s'havia pogut difondre ni distribuir a causa de les restriccions durant la pandèmia.

Principals línies de treball en les actuacions desenvolupades:

1. En el marc de la Setmana Jove.

La Setmana Jove es va celebrar el juliol del 2021 i va ser organitzada per la Taula Jove de les Corts. Es va realitzar una activitat anomenada "El Kahoot de les addiccions", un joc en línia amb gran impacte per la seva novetat i alta satisfacció.

2. Diagnòstic d'addiccions comportamentals, joc en línia - espais de joc amb diners al districte de les Corts.

- Realització d'un estudi-mapatge d'espais on es practica el joc en línia amb diners.
- Creació d'un grup amb joves per identificar pràctiques reals en el joc.
- Estudi d'identificació de la tipologia de pràctiques de risc i perfil sociodemogràfic de les persones usuàries.
- Es presenta un document-anàlisi del coneixement de la problemàtica associada al joc d'apostes entre la població adolescent i jove el 2021. Així mateix, es presenta el mapatge d'espais d'apostes al districte de les Corts. Es presenta un projecte d'estudi per aplicar al districte en la població adolescent fins als 18 anys.
- Es convida a participar en la implementació de les estratègies de la Mesura els **centres educatius de secundària amb el suport del CRP**. La resposta per part dels centres educatius és reduïda. Davant la dificultat d'establir la col·laboració dels instituts públics, s'amplia la demanda i s'aconsegueix la participació dels centres següents: **Institut les Corts i Santa Teresa de Lisieux**, amb una valoració molt interessant.

3. Abordar de manera preventiva els consums d'alcohol i altres drogues amb els agents socials de les festes populars.

Presentació de la "Guia de dispensació responsable de begudes alcohòliques" a les entitats organitzadores d'activitats de la Festa Major de les Corts i a la Taula Jove de les Corts.

- Realització de **2 formacions** amb les entitats organitzadores d'activitats de la Festa Major de les Corts, en els àmbits següents: dispensació responsable d'alcohol i primers auxilis bàsics per intoxicació per alcohol o altres drogues.
- Instal·lació de **carpes d'informació** i contacte amb la població diana per fer una intervenció educativa en dos concerts de la Festa Major de les Corts: distribució de material específic sobre alcohol, realització de proves d'alcoholèmia, comunicació sensibilitzadora de perspectiva de gènere i preventiva a l'assetjament, activitats interactives de prevenció i reducció de riscos i detecció de consums problemàtics a través de l'eina de cribratge en línia.

- L'any 2021 se substitueixen les dues formacions amb les entitats organitzadores d'activitats de la Festa Major de les Corts per l'activitat que es refereix a continuació:
- El novembre del 2021 es fa un acte de presentació de la "Guia de dispensació responsable de begudes alcohòliques" i una taula participativa sobre el consum d'alcohol i altres drogues en entorns festius populars amb la conferència "Més del botellot", impartida per l'antropòleg David Pérez Martínez. Es convida a participar en aquest acte les entitats organitzadores d'activitats de la Festa Major de les Corts i les entitats membres de la Taula Jove, però no hi assisteix cap dels agents convocats. L'activitat es fa amb tècnics i tècniques de la Direcció de Serveis a les Persones i al Territori i dos representants d'equipaments del districte organitzadors d'activitats durant la festa major: el Centre Cívic Trias i Peitx i la Biblioteca Montserrat Abelló.
- A l'octubre, se celebra un concert de hip-hop als jardins de Magalí (antigament, jardins de les Infantes) i música techno al parc de Bederrida. Es presenta l'informe i l'avaluació.
- L'any 2022 es decideix incloure en el desenvolupament de les activitats una nova carpa. S'instal·la al Festival Brunch el 22 de maig i al parc de Bederrida (espai de l'activitat musical).

4. Reforçar les disposicions legals sobre la prohibició de la venda d'alcohol a menors i implicar establiments comercials que dispensen begudes alcohòliques en els objectius de dispensació responsable.

Es visiten 100 bars o establiments comercials amb dispensació de begudes alcohòliques. Sensibilització i informació, repartiment de la "Guia de dispensació responsable de begudes alcohòliques", col·locació del pòster "Jo no venc a menors begudes alcohòliques" i recordatori de la normativa legal sobre la venda d'alcohol i consells per a la seva aplicació.

5. Abordar de manera preventiva les problemàtiques addictives associades al consum de drogues i al joc.

Creació de panells informatius adreçats a espais per a joves (centres juvenils, centres d'educació secundària, altres equipaments...) amb dinàmiques participatives i de reflexió. Aquests continguts es plasmaran en forma de panells que se situaran en espais juvenils.

Activitats de nou format que s'ofereixen a equipaments i entitats juvenils i centres d'educació secundària. A partir d'una proposta de nou format de treball preventiu a través de la composició del rap, es tracten continguts de prevenció sobre drogues o sobre pantalles i joc en línia.

Elaboració d'un material tríptic per a famílies sobre prevenció en addicció del joc i edició d'un tríptic del tipus "Jo educo els meus fills i filles sobre els riscos de l'addicció al joc".

Seminari i xerrades adreçades a la comunitat educativa el desembre del 2021. Un seminari sobre temàtiques d'ús i problemàtiques associades al consum de drogues i l'ús de les noves tecnologies, adreçat a professionals de l'ensenyament, i dues xerrades participatives dirigides a famílies per treballar de manera educativa el fenomen de les pantalles i les drogues entre els seus fills i filles.

Per poder dur a terme aquestes activitats i amb l'objectiu d'obtenir la col·laboració o participació d'institucions o serveis en la realització de les activitats i actuacions, el Districte manté les reunions següents:

- Reunió amb el Centre de Recursos Pedagògics i l'Equip d'Assessorament Psicopedagògic de les Corts l'octubre del 2021. Es demana una nova reunió per al gener del 2022, però aquestes institucions no veuen factible celebrar-la.
- Reunions amb els centres de Serveis Socials de les Corts l'octubre del 2021 i el febrer del 2022. En paral·lel i durant tot el període, es va enviant per correu electrònic informació actualitzada i més detallada de la proposta d'activitats.
- Reunió amb l'Agència de Salut Pública de Barcelona l'octubre del 2021. En paral·lel i durant tot el període, es va enviant informació actualitzada i més detallada de la proposta d'activitats i es van mantenint contactes per coordinar algunes actuacions.
- Reunió amb els equipaments juvenils del districte i la coordinació de la Taula Jove de les Corts el novembre del 2021. Nova reunió amb la directora dels equipaments juvenils i l'equip del servei dels equipaments juvenils "Aquí t'Escoltem", el març del 2022. A partir d'aquesta reunió, i també per petició de Serveis Socials, es programa una presentació de la mesura de govern al grup motor de la Xarxa d'Infància i Adolescència de les Corts, que té lloc el març del 2022.
- Reunions amb el Centre d'Higiene Mental el novembre del 2021 i el febrer del 2022. En paral·lel i durant tot el període, es va enviant per correu electrònic informació actualitzada i més detallada de la proposta d'activitats.

Desenvolupament 2021:

- El desembre s'elabora i s'edita un tríptic en format digital per a famílies sobre el joc en línia d'apostes "Jo educo els meus fills i filles sobre els riscos de l'addicció al joc". Aquest tríptic s'adjunta en la comunicació mantinguda amb totes les institucions, entitats i equipaments amb els quals es té contacte per la mesura de govern perquè el puguin difondre lliurement. A més, es comparteix amb el Districte de Sarrià - Sant Gervasi i es fa arribar al departament de comunicació del Districte de les Corts per fer-ne difusió.

Desenvolupament 2022:

- S'adapta el format "Creació de panells informatius adreçats a espais per a joves" per fer dues sessions per a adolescents al Cap de Setmana Jove de les Corts, celebrat al mes de maig als jardins de Magalí i organitzat per la Taula Jove de les Corts. Es planteja una activitat sobre consum de drogues i ús problemàtic de pantalles i jocs en línia per a les persones joves i des de la seva perspectiva, amb dos educadors.
- Durant els mesos de maig i juny, s'utilitza el format "Creació de panells informatius adreçats a espais per a joves" per celebrar sis sessions amb dos grups de batxillerat de l'Escola Santa Teresa de Lisieux amb l'assistència de dos educadors. L'activitat es fa gràcies a una iniciativa de la Biblioteca de les Corts en el marc d'un projecte d'Aprenentatge i Servei, panell que quedarà situat a la biblioteca.
- S'utilitza el format de treball preventiu a través de la composició del rap per programar 4 tallers de rap (8 sessions) amb l'Escola Sant Ramon Nonat amb 2 grups de 3r d'ESO. Les sessions tenen lloc entre l'abril i el maig. L'activitat és fruit d'un contacte directe que aquesta escola va establir amb l'ABD, interessats per efectuar algun treball al voltant de la prevenció de les addiccions.
- S'utilitza el format de treball preventiu a través de la composició del rap per programar 2 tallers de rap (4 sessions) amb l'Escola Santa Teresa de Lisieux amb 2 grups de 1r d'ESO, al maig. L'activitat és fruit de la col·laboració de l'ABD amb l'escola a través dels contactes referits en el punt 1.
- No és possible celebrar el seminari sobre temàtiques d'ús i problemàtiques associades a l'ús de drogues i de les noves tecnologies, adreçat a professionals de l'ensenyament, de manera que se substitueix per una formació de 2 hores sobre prevenció de l'ús i consum de risc en pantalles i drogues, que té lloc a l'abril per

part de dinamitzadors de serveis juvenils, arran d'una proposta formulada directament a l'empresa gestora dels equipaments juvenils del Districte.

- Les 2 xerrades participatives adreçades a famílies per treballar de manera educativa el fenomen de les pantalles i les drogues entre els seus fills i filles es fan a l'abril ("Família, joves i drogues. Conèixer, comprendre i actuar"), i el maig ("Família, joves i pantalles. Conèixer, comprendre i actuar"), amb format presencial i virtual mitjançant seminari web, amb una assistència de 18 persones.

El febrer del 2022, es convoca una reunió amb la directora del **CAP Montnegre** i amb la cap d'infermeria del **CAP Les Corts** en la qual es presenta, entre altres temes, la mesura de govern i es proposa la realització d'activitats en l'àmbit d'aquesta Mesura en col·laboració amb el Districte i els CAP.

El març del 2022, es presenta la mesura de govern a la **Comissió de treball d'esports del districte** i se sol·licita a les entitats esportives i a les instal·lacions esportives municipals que es facin accions dins d'aquesta mesura de govern per arribar a les persones i associacions d'aquest àmbit.

El març del 2022, se celebra una **sessió de treball dels districtes de les Corts i Sarrià - Sant Gervasi amb l'Agència de Salut Pública de Barcelona**. L'objectiu de la sessió és crear un pla de treball dels dos districtes a través de les mesures de govern de prevenció de les addiccions respectives per respondre als objectius del Pla d'acció sobre drogues de Barcelona 2021-2024, elaborat per l'Agència de Salut Pública de Barcelona. En la reunió es plantegen i responen qüestions com: què es necessita des dels dos districtes de l'ASPB per portar endavant les mesures de govern?, són adequades les antigues i les noves propostes d'acció?, arribem als col·lectius de la població diana?, hi participaran (des del disseny fins a l'assistència en les intervencions programades)?, què podem fer perquè en endavant s'hi sumin les diferents institucions?

El treball coordinat amb el districte veí des del naixement de la mesura fins al seu desenvolupament és clau per poder donar una resposta conjunta tant a les festes majors (coincideixen en el temps) com a les activitats en espais similars i compartits.

4. PROPOSTA D'ACTUACIONS FUTURES

El mes de setembre del 2022 s'ha efectuat una reflexió sobre la continuïtat de les actuacions de la mesura de govern. Aquesta reflexió ha partit d'una valoració del

desenvolupament de les accions portades a terme i la recuperació de les línies de treball i actuacions plantejades al començament de la mesura.

A aquestes línies de treball i actuacions, cal considerar i afegir-hi el treball de les **addiccions en persones amb discapacitat**. Una altra possible línia de treball també seria, a conseqüència de la presentació referida a la Taula Jove de les Corts, el suggeriment **d'arribar als espais** per tractar aquesta temàtica.

Així mateix, caldrà tenir en compte la possibilitat de continuar efectuant un treball amb **l'Agència de Salut Pública de Barcelona i el Districte de Sarrià - Sant Gervasi** ateses les realitats socioeconòmiques compartides entre els dos districtes, amb la voluntat de donar una resposta homogènia davant problemàtiques similars.

Fruit d'aquestes possibilitats i de la reflexió efectuada sobre la continuïtat de les actuacions de la mesura de govern a la qual s'ha fet esment, es plantegen les actuacions següents per portar a terme en el període setembre del 2022 - juny del 2023:

- 1) **Finalització de l'estudi sobre addiccions comportamentals amb la incorporació d'una mostra més gran procedent de centres educatius i juvenils.** Es treballarà amb l'Institut Pedralbes, que va manifestar la seva disposició a participar en aquest estudi. Es podria incorporar també a l'estudi el Centre Obert Sants les Corts, ja que ha mostrat interès a participar en les activitats de prevenció de les addiccions en joves i adolescents.
- 2) **Activitats en l'àmbit festiu:** instal·lació de carpes informatives durant la Festa Major de les Corts en 2 concerts juvenils.
- 3) **Reforç de les disposicions legals sobre la prohibició de la venda d'alcohol a menors i implicació dels establiments comercials que dispensen begudes alcohòliques.** Visita a 100 establiments.
- 4) **Activitats d'elaboració de continguts participats sobre l'ús problemàtic de drogues o pantalles.** Cinc tallers de 2 sessions per oferir a:
 - Institut Pedralbes
 - Centre Obert Sants les Corts
 - Escola Santa Teresa de Lisieux
 - Escola Sant Ramon Nonat

Aquests centres s'han mostrat interessats a participar en les activitats de prevenció de les addiccions en joves i adolescents. L'Escola Santa Teresa de Lisieux i l'Escola Sant Ramon Nonat han manifestat el seu interès a seguir-hi participant.

A proposta del Districte també s'oferirà als equipaments juvenils i a altres centres juvenils o espais.

- 5) **Taller rap.** Ritme i poesia per a la prevenció del consum de drogues i l'ús problemàtic de pantalles: Tres tallers de 2 sessions per oferir a:

Institut Pedralbes
Centre Obert Sants les Corts
Escola Santa Teresa de Lisieux
Escola Sant Ramon Nonat

Aquests centres s'han mostrat interessats a participar en les activitats de prevenció de les addiccions en joves i adolescents. L'Escola Santa Teresa de Lisieux i l'Escola Sant Ramon Nonat han manifestat el seu interès a seguir-hi participant.

A proposta del Districte també s'oferirà als equipaments juvenils i a altres centres juvenils o esplais.

- 6) **Activitats ludicofestives de prevenció** a la Festa de la Primavera organitzada pel Districte de les Corts.
- 7) **Escola de famílies** entorn de l'educació i el consum de drogues i ús responsable de les TIC, per a treballar amb els CAP del districte en 8 sessions, segons una proposta efectuada pels mateixos CAP.
- 8) Xerrada-debat sobre la **responsabilitat en la venda i dispensació d'alcohol a les associacions dels eixos comercials del districte** i presentació de la "Guia de dispensació responsable de begudes alcohòliques".
- 9) **Difusió a la Taula de Comerç** de la "Guia de dispensació responsable de begudes alcohòliques".
- 10) Pel que fa a l'Agència de Salut Pública, s'ha considerat oportú preparar alguna actuació comptant amb la col·laboració d'una entitat esportiva per tal de potenciar els programes de l'Agència de **promoció de la salut a les escoles en l'àmbit de les addiccions**.
- 11) També en l'àmbit esportiu, dur a terme una actuació en el marc de la promoció esportiva a la instal·lació municipal **Arístides Maillol**.
- 12) La incorporació de la **nova figura de la referent de benestar social i comunitari als dos CAP** del districte obre també una nova possibilitat d'actuació en col·laboració amb els CAP i els equipaments.

5. GLOSSARI DE TERMES

- **ABD:** Associació Benestar i Desenvolupament
- **APC:** A Partir del Carrer
- **ASPB:** Agència de Salut Pública de Barcelona
- **ATE:** “Aquí t’escoltem”
- **CAS:** Centre d’Atenció i Seguiment a les Drogodependències
- **CAP:** Centre d’Atenció Primària
- **CHM:** Centre d’Higiene Mental
- **CRP:** Centre de Recursos Pedagògics
- **CSMA:** Centre de Salut Mental d’Adults
- **CSMIJ:** Centre de Salut Mental Infantil i Juvenil
- **CSS:** Centre de Serveis Socials
- **DSPiT:** Direcció de Serveis a les Persones i al Territori
- **EAP:** Equip d’Assessorament i Orientació Psicopedagògic
- **EJA:** Espai Jove Assistencial
- **PASE:** Prevenció de les Addiccions a Substàncies a les Escoles
- **PIJ:** Punt d’Informació Juvenil
- **SOD:** Servei d’Orientació sobre Drogues